

...Vətən məhəbbəti ən ülvü hissidir. Vətən bizim varlığımız, qürurumuzdur. Şair demişdir: "Vətəni sevməyən insan olmaz, olsa da, ol şəxs də vicdan olmaz..." Amma onun uğrunda canını qurban verən qəhrəmanlar ölümsüzlüyə qovuşurlar. Bir daha Azərbaycanımızın bütün diyarlarından; kəndlərdən, qəsəbələrindən, şəhərlərdən, rayon mərkəzlərindən olan, vicdanlı, qeyrətli, cəsur, sadə, lakin cəngavər, qorxu bilməz əsgərlərimiz İkinci Vətən Savaşında – Odlar yurdumuzu qəlbən sevdiklərini sübut etdilər. Ana Vətənimizdə yaşayan, biri-biriləri ilə möhkəm münasibətdə olan müxtəlif Talış, Səxur, Avar, Yengiloy, Lazgi, Tat və digər xalqların vətənpərvər igidləri hətta döyüş meydanında düşməne bir daha göstərdilər ki, doğma Vətənləri dan Azərbaycanımızı necə qorumağa qadirdirlər. Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda ağır döyüşlərdə, mənfur xislətli ermənilərə qarşı gedən mübarizədə şücaət göstərən, xainlərə aman verməyən bu millətlərin igidləri arasında yüzlərlə şəhid, yüzlərlə qazi də oldu...

Azərbaycan xalqı yenilməz, mübariz olduğunu şəhidlik zirvəsinə ucalan bütün övladlarının qəhrəmanlığı ilə bir daha təsdiqlədilər. Bu igidlər eyni zamanda xalqda ruh yüksəkliyini qaldırdı, daha sıx birləşməyi, bütöv olmağı tövsiyə etdi. Azərbaycanımızın ən ünlü rəmzi olan üçrəngli bayrağı lap uşaqdan böyüyə kimi sevdirdi, lap yaxından tanıtdırdılar. Yeri gəlmişkən, Vətən oğullarımızın, şəhidlərimizin, qazilərimizin, digər hərbiçilərimizin, itkinlərimizin qanı hesabına azad olunmuş Qarabağ bölgələrində tariximizin köklərinin simvolu, olan bayrağımızı böyük fəxarətlə sandıqlar.

Bildirdiyimiz kimi bu Qarabağ Savaşında Zaqatalanın bütün kəndlərindən olduğu kimi Göyem kənd icra nümayəndəliyinin Dardoqqaz kəndindən də onlarla avar el oğullarımız iştirak edib, şəhid və qazi olublar. Onlar əsil igidlər kimi, ağır döyüşlərdə cəbhənin qaynar nöqtələrində iştirak edərək gələcək nəsillərə nümunə oldular.

Məhz, Sumaylı kənd tam orta məktəbinin pədaqoji kollektivini Vətən Savaşı başlayan gündən məktəblilərə vətənpərvərlik ruhunda müharibədə genc

yaradılıb, məktəbin pədaqoji və şagird kollektivi tez-tez Dardoqqaz kəndində olan – Vətən Müharibəsində qəhrəmanlıq göstərərək həlak olan – şəhidləri, böyük təcrübəli zabit mayor Abakar Məhəmməd oğlu Hacıyev və cəsur əsgər şəhidimiz Mahmud Əhməd oğlu Xudaverdiyevin məzarını ehtiramla ziyarət edir və onların ailələri ilə əlaqədə olurlar. Şəhidlərin keçdiyi ömür yolları və müharibədə göstərdikləri şücaətləri barədə məktəbliləri məlumatlandırılırlar. Əlbəttə ki, bu tədbirlər gələcək nəsillərin vətənpərvərlik ruhunda inkişafında xüsusi rol oynayır. Bu günlər Göyem, Dardoqqaz, Sumaylı və Çökək – bütün Zaqatalanın böyük, kiçikli sakinləri bu Vətən fədailəri fəxr edirlər, onları ömək sayırlar...

yararı heç bir anaya arzularım... Mahmudun vaxtsız ölüm xəbərinin məhəmini mən tapa bilməyəcəyəm, bütöv dünyanı dolaşsamda" dedi – Ana.

Atası Əhməd kişi: "Ona halal olsun mənəm kiçik yaşlarından anasız qalan övladlarım əsil analıq etdi. Mahmudu daha çox isteyirdim..." Əlavə etdi... Atanın da gözləri yaşardı, ancaq özünü itirmədi...

...Yəqin ki, söhbət – Ana Vətənimizin fədailərindən biri, ömrünün lap gənc yaşlarında o, uca zirvəni – şəhidlik zirvəsini fəth edənlərdən biri haqqında gəldiyini hiss etdiniz...

Həyatdan tam doymamış, doğmaları ilə doyunca yaşamamış, dostları ilə yetərincə zarafatlaşmamış, qəlbin

yeli və sağlam, işgüzar mühütdə böyüdü... Bu ailənin böyük övladı Elmirdir. O, ailəlidir, hal-hazırda Zaqatala rayon Yaşllaşdırma İdarəsində çalışır. Xudaverdiyev ailəsinin ikinci oğlu Eldənizdir. Mahaqqala şəhərində tikintidə çalışır. Bu sadə, zəhmətsevər ailənin hələ də Mahmudun yolunu səbirsizliklə gözləyən, gözləri yolda qalan sevimli qardaşı Elxan 9 və bacısı Nəminin 7 yaşı var. Anası Nailə deyir ki, Mahmudun ailədə çox böyük hörməti var idi, xoş rəftarı, mehribanlığı və səmimiyyəti, zəhmətsevərliyi ilə seçilirdi.

Əhməd Xudaverdiyev isə söylədi ki, oğlu Mahmud 2018 –ci ildə Sumaylı kənd tam orta məktəbini bitirib. Bir müddət təsəvvüfatda çalışan Mahmud 2019 –cu ilin iyun ayında həqiqi hərbi

hissləri isə ən çox, sadə, zəhmətkeş, çətinliklə üzleşən, ailədə nümunəvi tərbiyə almış, haram çörək yeməyən gəncərə aid etmək olar. Bu günlər adı qəhrəmanlar sırasında çəkilən Mahmud Əhməd oğlu Xudaverdiyev kimi...

Mahmud Xudaverdiyev hərbi ximdəti dövründə hərbi təlimlərdə fəal iştirak etmiş, hərbi texnikaya mükəmməl yiyələmiş, hərbi taktikani, fəndləri hərbi qaydalaya uyğun öyrənmişdi. Atası söhbət zamanı bildirdi ki, "Mahmud tez-tez telefon əlaqəsi saxlayı, hərbi xidmətinin yaxşı gətdiyini bildirdi. Onun sonuncu zəngi 13 oktyabr 2020 –ci il tarixdə olub, dedi ki, "ata siz narahat olmayın, mən Vətənimizin keşiyən-dəyem, borcum torpaqlarımızı faşist ermənilərdən azad etmək, onları doğma

Dardoqqaz kəndinin cəsur oğlu

Doğma ana həsrəti ilə yaşamış şəhid – Mahmud

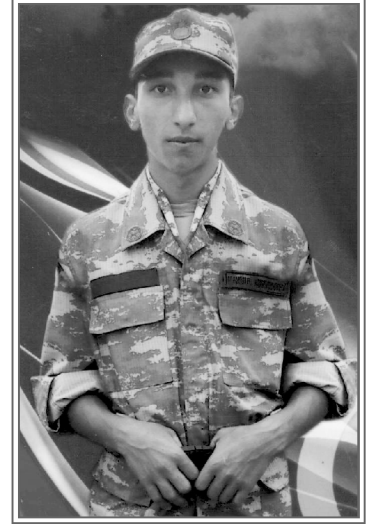
O, mənə doğma balam kimi idi...

...Ananın gözlərindən yaş yağış kimi süzülürdü. Gile-gile axan yaş silsilə bir igidin uşaq yaşlarından başlayan keçməklə həyat hekayəsini danışdıqca, biz və ətrafdakılar üzüntülü, təsir edici bu söhbətə çox-çox həyəcanla qulaq asırdıq. Bu hekayəni dinlədikcə bu iradəli, cəsarətli, əsil analıq duyğulara malik qadına "əhsən", "min alqış", "halal olsun" deyə pıçıldaydım. Yanımda oturan övladın doğma atası

də gəzdirdiyi sevgini o, qıza bildirməmiş – şəhid oldu – Mahmud balamımız...

Zaqatala rayonu, Göyem İcra Nümayəndəliyinin Dardoqqaz kəndində 19 iyul 2001 –ci il tarixdə dünyaya göz açan Mahmud Əhməd oğlu Xudaverdiyev torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərin birində qəhrəmanlıqla həlak oldu. Ömrünün 19 yaşında milyonların qəlbində, həmişə parıldayan bir ulduz yandırdı, bizim igidimiz – Mahmud.Vətən Savaşında xain, faşist,

xidmətə gəldi. Əvvəlcə, Tərtər rayonunun Əlibəyli kəndində Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsində xidmətə başlayıb. Həmin vaxt cəbhənin ən təhlükəli düşmənlərimizin tez-tez atəş tutduğu mövqelərini qoruyan cəsur el oğlumuz, hərbi xidmətini nümunəvi keçirməklə yanaşı, komandirinin tapşırıqlarını layiqincə yerinə yetirir və keçirilən hərbi təlimlərdə seçilirdi. Bu zamanlar, yəni 2016 –cı ilin aprel döyüşlərindən sonra xain qonşular ardıcıl təxribətlər törədirdilər. Düşmənin işğal etdiyi ərazilərdən müharibə qoxusu da gəlirdi. Əhməd Xudaverdiyev deyir ki, hərbi and içmədən sonra oğlu Mahmud düşmənin daim hədəfə tutduğu "Balı qaya" bələk postlarında hərbi xidmətini davam etdirib. Qeyd edək ki, Tərtər-Goranboy rayonlarının, Fərz-Muradovağ dağ silsiləsində yürüşən yüksək əhəmiyyətli bu mövqə son döyüşlərdəki mənfur düşmənin "göz dağı" olub. Məhz, Milli Ordumuzun hərbiçiləri bu mövqeləri qorumaq və ətraf ərazilərimizi düşməndən təmizləmək üçün erməni hərbiçilərə daima ölüm-dürüm mübarizə aparıblar.

yurdlarımızdan qovub çıxartmaqdır, çünki bu bizim həm də vətəndaşlıq borcumuzdur, narahat olmayın, tezliklə görüşəcəyik, Qələbə sadası ilə..."dedi oğlum. Halbuki, cəbhədə həmin vaxt qızğın müharibə başlayan gündən ön cəbhədə təcrübəli atıcı kimi döyüşlərə başlayıb. O, döyüş meydanında düşmənin çoxlu sayda canlı qüvvəsini, texnikasını məhv etmişdi. Mahmud gənc olmasına baxmayaraq Vətənimizin azadlığı uğrunda, azğın düşməne qarşı, mərdli-mərdanə vuruşaraq hünərver kimi şəhadətə qovuşub...

Doğma anasını körpəlikdən itirmiş, onun həsrəti ilə yaşamış, halal çörəklə böyümüş, tərbiyə almış – ailənin ən sevimli övladı olmuş – Mahmud – Azərbaycanı yeni şanlı səhifəsinə qəhrəman tək ad qoydu. Zəfər qazanılmasında xüsusi xidmətləri, cəsur döyüşçü kimi azadlığı uğrunda həlak olan tarixi yurdların əzəli qəhrəmanı oldu... Dünyaya göz açdığı Zaqatala rayonunun Dardoqqaz kəndinə, and içdiyi üç rəngli bayrağımıza bükülü olsa da üzü ağ qayıtdı. Elin çiynlərində 16 oktyabr 2020 –ci il tarixində çox möhtəşəmliklə son mənzilə yola salındı...

Bizimlə söhbət zamanı hönkür-hönkür ağlayan, Mahmuda əsil ana qayğısı göstərmiş Nailə xanım, atası – Əhməd, qardaşları və bacısı Nəmin, on sevanlar şəhid el oğlumuzla fəxr edirlər, edəcəklər də... Çünki, o, hamımızın uğrunda əbədiyyətə qovuşdu... Ruhun şad olsun – Mahmud!

Şəhid – Mahmud Əhməd oğlu Xudaverdiyev Prezidentin sərəncamı ilə (ölümündən sonra) Vətən uğrunda medali ilə təltif olunub.

Elman Maliyev
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü

xeyallara dalaraq, çox fikirlə, qüdsəli görünürdü...

... "Bu ailənin yükünü üzərimə götürəndə Mahmud 2 yaş yaşamlıq, çox zəif, cılız uşaq idi. Doğma anasını erkən itirdiyindən ana südümdən yanmışım qalmışdı. Tez-tez ağlayır, anasını axtarırdı. Uşağın nələr keçirdiyini çox yaxşı başa düşürdüm. İlk günlərdən bu körpəyə, ondan yaşca böyük qardaşlarına əsil analıq etməyə başladım. Bir müddət keçmiş bu zavallı körpə mənə sığınmağa başladı, onu öz doğma balam kimi əzizlədikcə o, mənim qucağıma sığınmağa başladı. Körpə quş balası kimi dirçəlib, ayaq açdı və ona qayğı göstərdikcə mənə doğma anası kimi əzizləməyə, istəməyə başladı. Məna sıx bağlandı, yuxudan ayılan kimi mənə axtarmağa başladı. Çünki, onlara mən

Cəsur oğlumuzun anası Nailə xanım qeyd etdi ki, hərbi and içmə mərasiminin günü, 14 avqust 2019 –cu il tarixində ailə üzvləri ilə birlikdə Mahmudla görüşüblər. "Bilirsiniz, həmin gün o, bizim gəlişimizə necə sevinmişdi, elə bil ona dünyalana bağışlamışdılar. Oğlumuzla hərbi hissədə görüşümüz Mahmudun ruh yüksəkliyi verməklə yanaşı, həmin görüşümüz həyatımızda xoş xatirələrə çevrildi. Daha sonra ailə üzvləri və yaxınları, əziz balamızı 4 dəfə görüşüblər. Nə yaxşı ki, biz onu gözü yolda qoymadıq. Amma Mahmud balamızı bizi gözü yolda qoydu, hər birimizə xoş xatirələrlə yanaşı, acı xatirələr yaşatdı... göz yaşlarını bəxş etdi – deyə şəhid anası əlavə etdi.

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçmiş Vətən övladlarına dərin ehtiramın nəticə etibarən isə Azərbaycan cəmiyyətində vətənpərvərlik ruhunu daha da gücləndirməsinə yol açdı. Ona görədir ki, böyük eksəriyyəti atəşkəs dövründə doğulub-böyüyən, 90 –cı illərin əvvəllərində baş verənlərin şahidi olmayan və 44 günlük müharibədə Qələbəmizi təmin edən gənc nəsəl yuxsə vətənpərvərlik hissələrinə malikdir. Bu

Doğma anasını körpəlikdən itirmiş, onun həsrəti ilə yaşamış, halal çörəklə böyümüş, tərbiyə almış – ailənin ən sevimli övladı olmuş – Mahmud – Azərbaycanı yeni şanlı səhifəsinə qəhrəman tək ad qoydu. Zəfər qazanılmasında xüsusi xidmətləri, cəsur döyüşçü kimi azadlığı uğrunda həlak olan tarixi yurdların əzəli qəhrəmanı oldu... Dünyaya göz açdığı Zaqatala rayonunun Dardoqqaz kəndinə, and içdiyi üç rəngli bayrağımıza bükülü olsa da üzü ağ qayıtdı. Elin çiynlərində 16 oktyabr 2020 –ci il tarixində çox möhtəşəmliklə son mənzilə yola salındı...

hərbiçilərimizin göstərdikləri şücaətdən qorxu bilmədən torpaqlarımızın azğın düşməndən təmizlənməsini, bu məqamlarda xalqın birliyindən, Ali Baş Komandanın əmrindən sonra Şanlı Ordumuzun 30 ilə yaxın müddət ərzində müharibəyə hazırlaşan, düşmənin üstünə necə hücumla keçməsindən onlayın vasitəsi ilə təbliğ edilə bilər. Dardoqqaz kəndindəki şəhid ailələri ilə görüşəndən əvvəl Sumaylı kənd məktəbinin direktoru təcrübəli pədaqoji Rəsmiyyə Mustafayeva, tədris işləri üzrə dərns hissə müdiri Xuraman Əhmədova və hərbi rəhbər Zəfər Yəhudovla söhbət zamanı məlum oldu ki, məktəbdə şəhidlərə həsr edilmiş xüsusi güşə

ögeylik hiss etdim. Atası Əhməd-lə birlikdə olan, əlbəyusda Mahmudu böyütmək üçün çox əziyyətlərə, çətinliklərə qatlaşdıq. Çəkdiyimiz zəhmət hədəf olmadı... Sonradan dünyaya gətirdiyim qardaş və bacı ilə də doğma-laşdıq... Mahmudun uşaqlığı yadıma düşəndə bilirsiz canımdan necə sızıltılar keçir. Böyüdü, yeniyetmə gənc oldu, hərbi xidmətə yaşına çatdı. Sevinlik, fərahəndlik... Lakin!..."

Nailə ana bir anlıq susdu, selləmə göz yaşlarını saxlaya bilmədi, qəhər yenə onu boğdu. Ama, çox çətinliklə olsa da "Axi, mən onu hərbiyə yola salandan onun yolunu səbirsizliklə gözləyirdim. Mən, oğul dağı, belə sağalmaz